

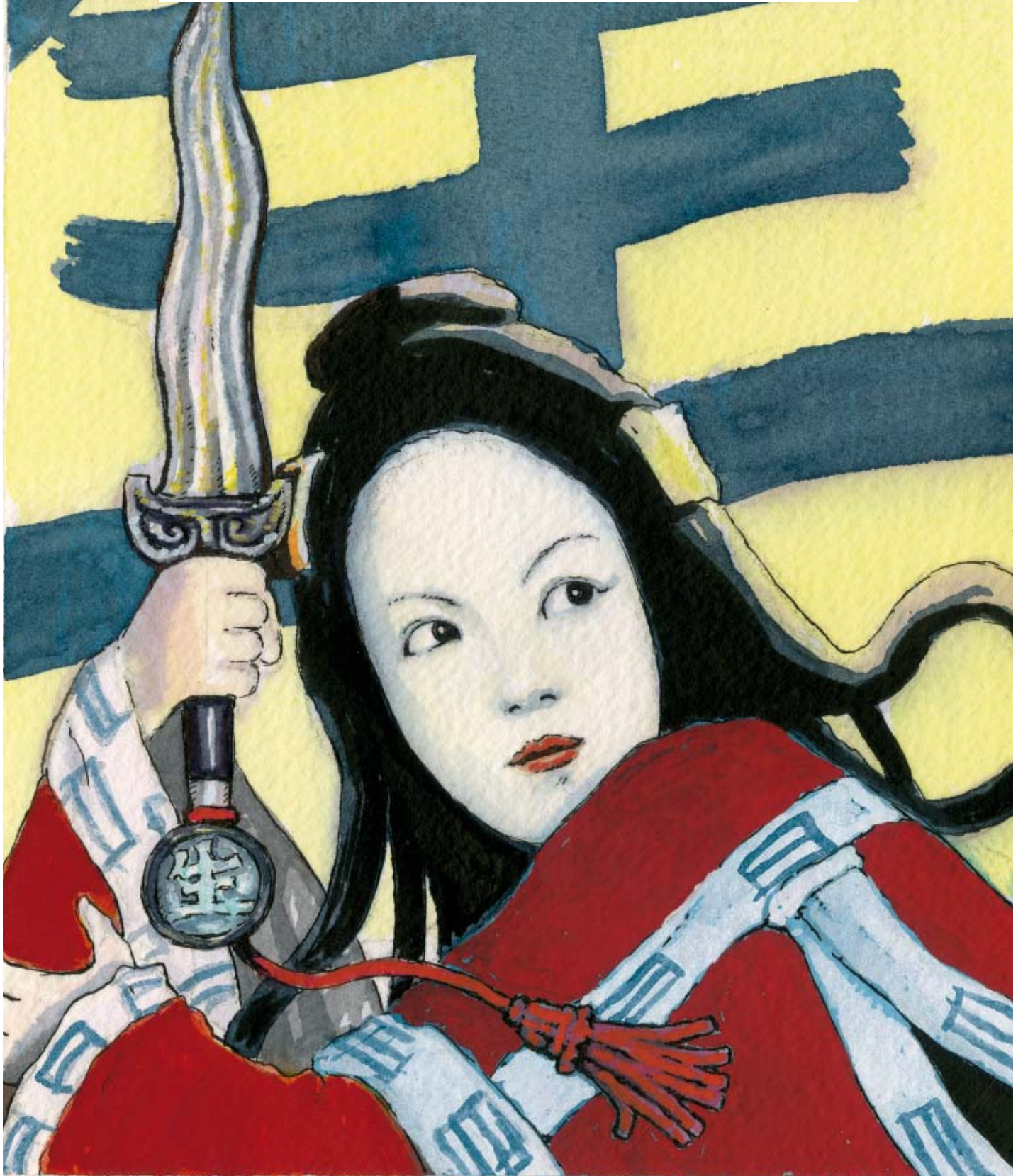
EL MICALET GALÀCTIC

Propostes didàctiques

La llegenda de l'amulet de jade

Elaborades per Joan Andrés

LA LLEGENDA DE L'AMULET DE JADE

D E S C R I P C I Ó

Autor: *Vicent Enric Belda*

Il·lustrador: Ferran Boscà

Edicions Bromera / Alzira, 2007

Col·lecció: «EL MICALET GALÀCTIC», núm. 129

Sèrie Blava

Format: 20,5 × 13 cm, 124 pàgs.

Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre.

Edat: a partir de 12 anys. Aquesta novel·la, en què es barreja realitat i fantasia, és molt recomanable per a lectors adolescents, però igualment pot agradar a joves de més edat que encara no han trobat el gust per la lectura, si és que no el tenen ja assolit, ja que, amb aquesta novel·la, tenen garantida una lectura fàcil i amena, i una bona dosi d'emoció i aventura.

RESUM ARGUMENTAL

A causa de la prematura mort de son pare, la vida de Víctor, un jove de tretze anys, fa un gir de cent vuitanta graus. D'una existència sense cap tipus de preocupació, el protagonista del llibre es veu en la necessitat d'abandonar la selectiva escola privada en què cursa estudis i canviar-la per una de pública, i a més posar-se a treballar per ajudar sa mare en la subsistència diària.

Després de passar per diversos treballs, n'aconsegueix un de cap de setmana com a repartidor a domicili en un restaurant xinès del barri vell de la ciutat Xiannü, regentat per l'ancià Cheng Xiyou a qui ajuda Li Bei, una jove cambrera d'incom-

parable bellesa, de la qual Víctor s'enamora des del primer moment.

Tot va molt bé fins que un dia, poc després que Víctor li declarara el seu amor, Li Bei desapareix del restaurant sense deixar rastre i encara que Víctor intenta seguir-li el rastre, tot és inútil. Però un divendres, el vell Cheng Xiyou li dóna un estrany amulet de jade i l'envia a fer l'última comanda del dia a una adreça situada al barri marítim de la ciutat, demanant-li que, si veu Li Bei, li l'entregue.

En arribar al pis de la comanda, Li Bei li obre la porta, Víctor li dóna l'amulet i ella li explica que l'amulet estava incrustat en el mànec d'un punyal de foc que, segons una antiga llegenda xinesa, proporcionava el poder de vèncer el pas del temps, gaudir l'eterna joventut i la immortalitat, així com el poder de fer invencible qui el posseïra, i que aquell poder perduraria fins que el punyal no fóra retornat a les entranyes de la terra.

Quan Víctor torna de nou al restaurant, dos païos que s'identifiquen com a membres de l'Ambaixada Britànica, havien entrat al restaurant i havien maltractat i lligat l'ancià Cheng Xiyou. En veure'l, l'agafen i li expliquen que la mare de Li Bei va robar de la Royal Asiatic Society una daga a la qual se li atribuïen poders sobrenaturals. Els dos anglesos el colpegen i l'amenacen perquè els revele el parador de Li Bei, però no aconsegueixen que els digi res. Quan per fi se'n van, Víctor allibera l'ancià Cheng i aquest li conta la seua part de la història. Segons Cheng, quan era jove s' enamorà de la bella Mei i ella li corresponia però, obligat a partir a la guerra, aquesta li regalà el punyal de foc i gràcies a ell sempre eixia victoriós, cosa que el va convertir en un guerrer famós, però també va separar les seues vides. Ell, penedit de la vida que havia portat, arrancà l'amulet del mànec del punyal i es va desfer del punyal, que va vendre a un anglès.

Víctor torna a casa on, cansat, s'adorm profundament. En despertar-se, mirant a través de l'espill de l'armari de la seua

habitació, orientat estratègicament, veu sa mare parlant amb una velleta encantadora. En canvi, sa mare li explica que ha vingut a visitar-lo la xiqueta del restaurant xinès, que li digué que l'esperava al restaurant a les cinc, per arreglar els comptes pendents. Víctor acudeix a la cita i Li Bei li conta que quan vivia a Hong Kong va llegir en un diari que uns lladres havien robat el punyal del museu on estava exposat i que ella els el furtà per tal de posar fi a la seua maledicció, recuperant-lo i tirant-lo al fons de l'abisme en les muntanyes sagrades de Quinghai.

En això, es presenten de nou els dos anglesos amb la pretensió de recuperar el punyal. Però quan ataquen Li Bei, aquesta esgrimeix el punyal i els dos falsos membres de l'ambaixada britànica es converteixen en dos éssers deformes i grotescos que, sorpresos pel que els ha passat, peguen a fugir.

Ara tot està clar i el camí lliure. Li Bei i el vell Cheng Xiyou tornaran a la Xina, llançaran el punyal, la maledicció haurà acabat i ells tornaran a ser Mei i Tianshi. Per la seua part, Víctor sap que no els tornarà a veure mai més, però també sap que no podrà oblidar l'aventura viscuda.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

La llegenda de l'amulet de jade és una història d'amor que barreja la realitat amb les llegendes i els mites i que a, més de captar l'interés dels lectors i les lectores pels seus valors estètics i literaris, ens transporta, mitjançant una història que transcorre en el temps actual, a èpoques remotes i, en certa manera, màgiques.

El text pot dur a una interessant xarrada sobre els temps passats, les llegendes, els mites, les forces del mal i les seues manifestacions que, en aquesta història es representen mitjançant el punyal de foc, i la manera de vèncer el mal, que en aquest cas no és una altra que la força de l'amor. A més, el contingut del llibre

ens podria portar a promoure un estudi sobre la cultura xinesa i obrir un debat al voltant de les guerres i les seues conseqüències nefastes sobre l'ésser humà.

També es podria fer un estudi comparatiu de llegendes d'arreu del món, d'aquelles que ens parlen de la lluita del bé i el mal, començant per algunes llegendes valencianes, especialment les recollides per Enric Valor, en què les forces del mal són presents i vençudes sempre, com ara en *El dimoni fumador* o en *I queixalets també*.

Però no acaba ací l'interés de l'obra, perquè *La llegenda de l'amulet de jade* és un llibre que, a més de fer-nos gaudir amb la seua lectura, ens obliga a reflexionar sobre els seus continguts, ja que són molt i molt variats els temes transversals que es desprenen d'una lectura atenta i interessada. Per tant, aporta múltiples suggeriments per encetar discussions a classe. Sense ànim d'exhaurir-los tots, a manera d'exemples, us proposem els temes següents:

- La pobresa, la família i les seues relacions.
- Les relacions entre Orient-Occident.
- Els joves i el treball.
- L'eterna joventut.
- L'amor i l'autèntica amicitat entre els joves adolescents.
- Les guerres i els seus efectes.
- L'odi i la gelosia com a element de relació humana.

L'AUTOR

Vicent Enric Belda (Agullent, 1962) és professor de llengua i literatura. Amb la novel·la *L'estirp de l'horror* (Bromera, 1998) va guanyar el Premi Samaruc a la millor obra juvenil i amb *La llegenda de l'amulet de Jade*, el de Narrativa Infantil Vicent Silvestre 2006.

L'IL·LUSTRADORA

Ferran Boscà (Alzira, 1959). És llicenciat en belles arts per la Facultat de Sant Carles de València i actualment exerceix de professor de dibuix d'Ensenyament Secundari. Com a pintor ha rebut diversos premis i ha fet exposicions individuals i col·lectives en distintes ciutats valencianes. També s'ha donat a conèixer com a il·lustrador i, en aquest sentit, convé assenyalar que la seua col·laboració amb Edicions Bromera ha estat prolífica. Així, *El cavaller de la carreta*, *L'escarabat d'or*, *Enriqueta i els cocodrils* i *El millor cap de setmana de Johnny Briggs* són alguns dels llibres que hi ha il·lustrat. Destaca la seua col·laboració amb Josep Gregori de qui ha il·lustrat els llibres: *Un segrest per tot el morro*, *Tereseta la bruixeta* i *De cine, Tereseta!*. Els últims títols que ha il·lustrat són: *Les costures del món* i *La llegenda de l'amulet de jade*.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

Llegir és una activitat on la intel·ligència i la imaginació tenen un protagonisme indiscutible. Però, si volem que els lectors en potència s'acosten a ella, també ha de ser una activitat que, al mateix temps que siga un element de formació del sentit crític, es converteix també en font de plaer. Ara bé, perquè aquest propòsit siga eficaç, hem d'oferir obres de bona qualitat literària i amb continguts adequats a les persones a qui va dirigida perquè, una lectura poc suggeridora i mancada de qualitat provoca sovint l'efecte contrari al buscat. Per aquest motiu, unes propostes didàctiques no s'han de convertir en una càrrega de treball més per als alumnes, sinó que han de ser un instrument capaç de provocar l'enriquiment intel·lectual i estètic dels joves, facilitant així el gust per la lectura.

Per aquest motiu, les propostes didàctiques d'aquesta col·lecció es presenten separades del llibre de lectura, per deixar al criteri de

la mestra o del mestre la possibilitat d'usar-les una vegada llegida la història. Encara que les propostes han estat elaborades pensant en el currículum escolar del primer cicle d'Educació Secundària Obligatòria, fóra convenient triar, entre els exercicis i jocs proposats, els més adequats per a cada nivell, així com els més adients a les necessitats, els gustos i els interessos dels alumnes de la classe. Per les mateixes raons, aquestes propostes de treball poden ser obviades, ampliades o modificades en qualsevol aspecte.

En aquestes propostes didàctiques, s'han inclòs una sèrie d'activitats que facilitaran l'anàlisi literària de l'obra i, en aquest sentit, es proposen uns exercicis que analitzen l'estructura, el narrador, l'estil i els personatges de la narració, sempre amb activitats escaients a l'etapa evolutiva de l'alumne, intentant aconseguir un equilibri entre l'activitat instructiva i la lúdica.

Una manera d'aconseguir despertar el desig de voler llegir un llibre, és programar detingudament tot el procés d'animació lectora, pensant en una sèrie d'activitats ben diversificades que vagen des de l'abans fins al després de la lectura creant un clima que moga l'alumnat a creure que la novel·la que està llegint ha estat escrita especialment per a ell i, en conseqüència, se senta protagonista. Si a més aconseguim que en acabar la lectura senta la necessitat de comentar-la amb la resta de companys i companyes, l'objectiu haurà estat plenament aconseguït.

A manera d'exemple, us suggerim una manera senzilla de programar aquest procés d'animació lectora, que, naturalment podeu utilitzar totalment o parcialment, depenent de l'entorn i de la realitat dels vostres lectors.

Abans de la lectura

Programar activitats d'anticipació a partir del títol, de les primeres pàgines del llibre o de les il·lustracions. Podem organitzar l'activitat de la manera següent: dividim la classe en tres grups. Al primer li

proporcionem tres o quatre fotocòpies tretes de les il·lustracions del llibre, al segon li donem un còpia de la coberta i els noms dels personatges principals, mentre que al tercer li oferim uns fragments del text, elegits entre els que ens pareguen representatius del llibre. Després, fem a tots els equips la mateixa petició: que a la vista del material que tenen, avancen els continguts, que consensuen un possible argument i, que el posen per escrit. A continuació, demanem a cada portaveu de grup que llija el seu argument i finalment, organitzarem un debat on cada equip ha de defensar la seua posició.

Durant la lectura

La nostra proposta és que la lectura es faça totalment en la classe de manera individual i silenciosa, sense descartar que en determinats fragments molt concrets es pugui fer una lectura en veu alta, especialment si algun lector o lectora troba algun passatge que li agrada molt i el vol compartir amb la resta dels companys i les companyes.

Després de la lectura

A més de treballar els aspectes proposats en l'apartat de propostes de treball d'aquest quadern, també podem organitzar una espècie de llibrefòrum. L'activitat consisteix en reunir la classe en la biblioteca del centre per a comentar la lectura feta a partir d'uns punts prèviament acordats, i que podrien ser, per exemple, els següents: la línia argumental, el tema principal de la història i el seu interès, els factors socials, culturals, històrics i humans que poden apreciar a través de la història així com alguns elements expressius com les tècniques narratives, l'estructura del llibre, el nivell de llenguatge emprat, les il·lustracions, etc.

Amb aquesta activitat es pretén crear un clima de comunicació i promoure l'esperit crític dels alumnes, així com millorar l'expressió oral i escrita, a l'hora que desenvolupar l'interès per la lectura.

SOLUCIÓ D'ALGUNES DE LES ACTIVITATS
COMPLEMENTÀRIES PROPOSADES

SOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT NÚM. 6.

<http://ca.wikipedia.org/wiki/Qinghai>

PROPOSTES DE TREBALL*

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

* L'editor autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA:

AUTOR:

DIBUIXOS DE:

EDICIONS BROMERA.

COL·LECCIÓ: NÚM.:

1. Explica breument, i amb les teues paraules, quin és l'argument principal de la novel·la.

.....
.....
.....

2. Creus que *La llegenda de l'amulet de jade* és una novel·la realista o fantàstica? Per què?

.....
.....

3. Pensa un títol diferent per al llibre, i dibuixa-li en un full una portada distinta.

4. Quin moment de la història t'ha emocionat més? Per què?

.....

5. Quina de les il·lustracions del llibre t'agrada més? Per què?

.....
.....

6. Recomanaries la lectura d'aquest llibre a algun company o companya? Per què?

.....
.....

B) ESTUDI I ANÀLISI DE L'OBRA

1. L'estructura

- 1.1 Segons l'ordre en què passen els fets una narració té una estructura lineal, si els fets es desenvolupen seguint un ordre cronològic (plantejament, nuc i desenllaç) o una estructura discontinua si es trenca l'ordre cronològic, per afegir escenes del passat en el relat (salt enrere-*flashback*).

Com definiries l'estructura de *La llegenda de l'amulet de Jade*?
Raona la teua resposta.

.....
.....
.....

- 1.2. En *La llegenda de l'amulet de Jade* hi ha una xicoteta variació en el model clàssic, ja que presenta una situació introductòria i un últim capítol a manera d'epíleg. Còpia l'esquema que et proposem a la teua llibreta o en un full i fes un breu resum del contingut de la novel·la.

PUNT DE PARTIDA	
RELAT	PRESENTACIÓ
	NUC
	DESENLLAÇ
TRENTA ANYS DESPRÉS...	

2. El narrador

- 2.1. En els contes i les novel·les sempre hi ha un narrador, que és qui explica la història, és a dir, narra els esdeveniments que passen. De vegades els conta en primera persona, però en ocasions ho fa en tercera persona i en temps passat.

Qui és el narrador de *La llegenda de l'amulet de Jade*? Parla en primera o en tercera persona?

.....

- 2.2. Creus que la narració és objectiva, és a dir es limita a contar exactament el que passa, o subjectiva, és a dir, que el narrador expressa els seus punts de vista? Raona la teua resposta.

.....

.....

- 2.3. Imagina que la novel·la fóra contada en tercera persona. Com quedaria aquest fragment? Torna'l a escriure.

Com era previsible, l'endemà em vaig adormir i vaig arribar molt tard al col·legi. La mestra em va cridar al seu despatx i em va fer saber que estava preocupada per les meues absències injustificades, pel meu aspecte ullerós i sempre cansat. S'estranyava també que no tinguera encara cap amic al col·legi, que anara sempre sol pel pati. Però, com podia explicar-li el que em passava? Li vaig ocultar la veritat.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. L'estil

3.1. L'estil és la manera pròpia d'expressar-se de cada autor. Amb quin o quins d'aquests adjectius qualificaries l'estil utilitzat per Vicent E. Belda en *La llegenda de l'amulet de jade*? Per què?

Tradicional, estirat, àgil, sever, pessimista, irònic, transcendent, optimista, culte, especialitzat, col·loquial, terror, enigmàtic...

.....
.....
.....

3.2. Un dels recursos utilitzats per l'autor són les expressions i frases fetes. Fixa't en aquestes que apareixen al llarg del llibre i pensa'n unes altres que també hauria pogut usar per expressar la mateixa idea.

FRASE FETA	PODRIA USAR:
QUEDAR-SE PENJAT.
FER CAMPANA.
PARTIR-SE EL CEL.
MOURE'S AMB PEUS DE PLOM.

3.3. L'autor enriqueix el text amb comparacions poètiques. Per exemple, en la pàgina 37, parlant de Li Bei diu: «...els seus llavis eren com pètals de rosa moguts pel vent càlid de les seues paraules».

Has trobat més comparacions semblants al llarg del text? Quines? Escribeu les tres que més t'hagen agradat i comenta-les amb els teus companys i companyes.

.....
.....
.....

3.4. En una novel·la com aquesta és molt important la descripció dels ambients. Fixa't com descriu l'autor l'ambient a la pàgina 19. Llig-ne el fragment i imagina que escrius una novel·la, on el protagonista es troba enmig del mar atrapat per una gran tronada i el seu vaixell està a punt de naufragar. Com descriuries l'ambient perquè resultara creïble? Fes-ho en un full o a la teua llibreta.

4. *Els personatges*

Els personatges principals són aquells al voltant dels quals gira tota la narració, mentre que els secundaris són aquells que no són imprescindibles per al desenvolupament de la història.

4.1. Quins diries que són els personatges principals d'aquest relat? Com els descriu l'autor? Si hagueres d'explicar a un company o companya com són físicament i quin és el seu caràcter, què diries?

PERSONATGES PRINCIPALS	COM ELS DESCRIU	COM CREUS QUE SON?

4.2. A quin personatge secundari atribuiries cadascuna d'aquestes expressions?

EXPRESSIÓ	PERSONATGE
SHA GUÀ
MIRA, XIQUET, NO VOLEM FER-TE MAL
ÉS REALMENT BONICA, AQUESTA XIQUETA.

4.3. Si pogueres ser un personatge secundari de la novel·la, quin t'agradaria ser? Raona la teua resposta.

.....

4.4. De quin personatge creus que podria prescindir la història? Per què?

.....

4.5. Li Bei i Mei són el mateix personatge però, en què es diferencien?

.....

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

1. L'autor del llibre el dedica a Irene. Si tu fores escriptor, a qui dedicaries el teu primer llibre? Per què?

.....

2. Segur que al llarg de la història heu trobat paraules i expressions que no coneixíeu. Escriviu-les en un full i després, entre tots els de la classe, intenteu esbrinar el seu significat deduint-lo pel context. Aquelles que se us resistisquen, busqueu-les en el diccionari.

Llista de paraules i expressions que desconec:

.....

.....

.....

.....

3. T'agrada el final del llibre? Series capaç d'escriure'n un altre? Quin? Fes-ho en un full apart. No t'oblides d'il·lustrar-lo de manera semblant a com ho ha fet l'il·lustrador.

4. Coneixes el menjar xinès? Quin és el teu plat preferit? Busca informació i escriu-ne la recepta.

NOM DEL PLAT:
INGREDIENTS:
PREPARACIÓ:
.....
.....
.....
.....

5. Saps què és el jade? Busca'n informació i explica als teus companys tot el que hages descobert.

6. La llegenda del ferrer Weng passa en la regió xinesa de Quinghai. Busca'n informació i acoloreix la regió de Quinghai. Després escriu un breu informe sobre les seues característiques geogràfiques i històriques.

Informe:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Fins trobar el treball de repartidor a temps parcial, Víctor passa per molts altres treballs. Si tu t'hagueres de posar a treballar, quins treballs t'agradaria fer? Quins no t'agradaria fer? Per què?

M'agradaria fer:.....

.....

.....

No m'agradaria fer:.....

.....

.....

8. El protagonista es declara a Li Bei com ho va fer Tirant lo Blanc a la princesa Carmesina. Si t'hagueres de declarar tu, com ho faries? Explica-ho.

.....

.....

.....

9. Imagineu que el propietari d'un restaurant xinès us demana que decoreu una paret del seu restaurant. En la classe de dibuix prepareu cadascú un esbós i després feu una exposició amb tots ells perquè pugui triar el que més li agrada.

10. Quina part de la llegenda del ferrer Weng representa la il·lustració de la pàgina 69? I la de la pàgina 85?

Pàgina 69:.....

.....

.....

.....

Pàgina 85:.....

.....

.....

.....

Propostes didàctiques referides al llibre
La llegenda de l'amulet de jade (ISBN: 978-84-9824-203-4)

© Edicions Bromera, S.L.
Polígon Industrial 1 - 46600 Alzira
www.bromera.com

© Joan Andrés Terenti, 2007
Dibuixos de Ferran Boscà